Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3142

Vragen van het lid **Van Weyenberg** (D66) aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het bericht dat Japanners vanaf 1 oktober 2016 een tewerkstellingsvergunning moeten aanvragen* (ingezonden 1 juli 2016).

Antwoord van Minister **Asscher** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 12 juli 2016).

Vraag 1
Bent u bekend met het bericht «Japanners per 1 oktober 2016 niet langer vrij op de arbeidsmarkt»?[1]

Antwoord 1
Ja

Vraag 2
Wat is de inhoud van de «interpretatieve verklaring» bij het Nederlands-Zwitsers tractaat? Wat zijn hiervan de beleidsmatige implicaties?

Antwoord 2
Op 24 december 2014 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State geoordeeld dat op grond van de meestbegunstigingsclausule in het Handels- en Scheepvaartverdrag met Japan en het Nederlands-Zwitsers Tractaat, Japanners moesten worden behandeld als Zwitsers die vrij zijn op de Nederlandse arbeidsmarkt.
De verklaring van Nederland en Zwitserland over het Nederlands-Zwitsers Tractaat legt de overeenstemming van beide verdragspartijen vast ten aanzien van de interpretatie en toepassing van bepalingen inzake arbeid, vestiging en verblijf in het Tractaat. In de verklaring is aangegeven dat toelating, verblijf, vestiging en het verrichten van arbeid op basis van het Tractaat onderworpen is aan de betreffende nationale regelgeving van beide landen. De verklaring verduidelijkt wat steeds het standpunt van beide verdragspartijen is geweest.
Gevolg is dat voor Japanse werknemers de nationale regelgeving geldt en een tewerkstellingsvergunning is vereist wanneer zij in Nederland willen

[1] https://ind.nl/organisatie/nieuws/Paginas/Japanners-moeten-vanaf-1-oktober-2016-een-tewerkstellingsvergunning-aanvragen.aspx

ah-tk-20152016-3142
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2016

werken. Hierbij wordt rekening gehouden met een redelijke overgangstermijn (zie antwoord op vraag[2].

Vraag 3
Kunt u uiteenzetten wat er precies gaat veranderen voor Japanners die in Nederland werken of op het punt staan dat te gaan doen? Kunt u aangeven wat er juridisch is aangepast om de verplichting van tewerkstellingsvergunningen voor Japanners te bewerkstelligen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3
Er zal een redelijke overgangstermijn toegepast worden voordat voor Japanse werknemers een tewerkstellingsvergunning geëist zal worden om in Nederland te werken. Eerder is in de berichtgeving gemeld dat tot 1 oktober 2016 een overgangstermijn zal gelden. Vanwege verschillende signalen vanuit het bedrijfsleven dat de overgangstermijn aan de korte kant was, is besloten de overgangstermijn te verlengen tot 1 januari 2017. Hierdoor geven we Japanse bedrijven en onderdanen meer tijd om op komende veranderingen te anticiperen.
Voor de praktijk betekent het dat Japanse werknemers die nu in Nederland werken zonder tewerkstellingsvergunning dit kunnen blijven doen zo lang hun verblijfsvergunning geldig is. Aanvragen voor een (nieuwe) vergunning, ontvangen op of na 1 januari, worden beoordeeld volgens het algemeen geldende beleid van de Wet arbeid vreemdelingen.

Vraag 4
Wat was de reden om de interpretatieve verklaring op te stellen?

Antwoord 4
Aanleiding voor de verklaring vormde de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 24 december 2014. In die uitspraak oordeelt de Afdeling dat de toegang tot de Nederlandse arbeidsmarkt voor Zwitserse onderdanen vrij is. Op grond van de meestbegunstigingsclausule in het Handels- en Scheepvaartverdrag met Japan hebben, volgens de Afdeling, ook Japanse onderdanen dit recht. Nederland en Zwitserland hebben evenwel nooit bedoeld dat het Nederlands-Zwitsers Tractaat vrije toegang tot de arbeidsmarkten van beide landen toestaat. Dit is met de verklaring rechtgezet.

Vraag 5
Waarom acht u het wenselijk dat voor Japanners die in Nederland willen komen werken weer een tewerkstellingsvergunning is vereist? Heeft u aanwijzingen dat er problemen bestaan met Japanners op de Nederlandse arbeidsmarkt?

Antwoord 5
Zoals hiervoor al is aangegeven is het nooit de bedoeling van Nederland en Zwitserland geweest om de bepalingen inzake toelating, verblijf, vestiging en het verrichten van arbeid zelfstandige betekenis te geven. Vanwege de meestbegunstigingsclausules in bilaterale handels- en vriendschapsverdragen van het Koninkrijk kunnen mogelijk ook onderdanen van andere landen waarmee Nederland een dergelijk verdrag heeft gesloten dezelfde rechten claimen.
Het aantal Japanners dat in 2015 als werknemer naar Nederland kwam was 416 tegenover 424 in 2014. Er is onder Japanse werknemers wel een verschuiving te zien van kennismigranten naar arbeidsmigranten. In 2014 zijn er 322 verblijfsvergunningen aan Japanse kennismigranten verstrekt tegenover 224 in 2015. Voor Japanse arbeidsmigranten waren dat er 26 in 2014 en 155 in 2015.

---

[2] https://ind.nl/organisatie/nieuws/Paginas/Japanners-moeten-vanaf-1-oktober-2016-een-tewerkstellingsvergunning-aanvragen.aspx

Vraag 6
Heeft u sociale partners en sectoren waarin veel Japanners werkzaam zijn in het afstemmen van de wenselijkheid van een tewerkstellingsvergunningsverplichting voor Japanners? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6
Sociale partners zijn niet betrokken bij de afstemming van het beleid dat de situatie herstelt zoals dat gold voor 24 december 2014 voor de tewerkstellingsvergunning van Japanse werknemers. Zoals de cijfers laten zien, is ook niet de verwachting dat er in de praktijk veel verandert omtrent de tewerkstelling van Japanse werknemers in Nederland. Met de overgangstermijn tot 1 januari 2017 kunnen werkgevers en Japanse werknemers zich voorbereiden op de nieuwe situatie.

Vraag 7
Wat zijn de gevolgen van de interpretatieve verklaring voor het convenant met de Aziatische horecasector?

Antwoord 7
Werkgevers van Japanse werknemers kunnen na afloop van de overgangstermijn op 1 januari 2017 gebruik maken van de regeling die wordt ingevoerd ten behoeve van de Aziatische koks. Voor de inhoud van de regeling verwijs ik naar mijn brief van 1 juli jl. (29 861, nr. 44.).

Vraag 8
Waarom heeft u de Kamer niet geïnformeerd over (het voornemen tot) het overeenkomen van de interpretatieve verklaring bij het Nederlands-Zwitsers Tractaat, met gevolgen voor de mogelijkheden voor Japanners om in Nederland te werken?

Antwoord 8
Zoals hiervoor al is aangegeven verduidelijkt de verklaring de interpretatie en toepassing van het verdrag door beide landen en is gepubliceerd in het Tractatenblad (Trb. 2016, 81).
Gezien de geringe gevolgen die de vrijstelling van de tewerkstellingsvergunningplicht voor Japanners heeft gebracht, is niet de verwachting dat het veel invloed heeft op de tewerkstelling van Japanse werknemers noch op de Nederlandse arbeidsmarkt.

Vraag 9
Kunt u deze vragen beantwoorden voorafgaand aan het nog te plannen plenaire debat naar aanleiding van het verslag van het Algemeen overleg (VAO) Arbeidsmarktbeleid van 9 juni 2016?

Antwoord 9
Ik heb de vragen zo snel als mogelijk beantwoord.